

КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЛІНГВІСТИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

**Філологічний факультет освітніх технологій
Кафедра педагогіки та методики навчання іноземних мов
Кафедра теорії та історії світової літератури**

ПРОГРАМА ВИРОБНИЧОЇ ПЕДАГОГІЧНОЇ ПРАКТИКИ З ДРУГОЇ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ І ЗАРУБІЖНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

галузь знань	А Освіта (01 Освіта/ Педагогіка)
спеціальність	А4 Середня освіта (014 Середня освіта)
спеціалізація	А4.022 Німецька мова та зарубіжна література (014.022 Німецька мова та зарубіжна література)
рівень вищої освіти	другий (магістерський)
освітня програма	Німецька мова і друга західноєвропейська мова, зарубіжна література, методика навчання іноземних мов

**Форма здобуття освіти – денна, заочна
Курс (рік навчання) – II
Кількість кредитів ECTS – 7
Форма підсумкового контролю - залік**

Програма виробничої педагогічної практики з другої іноземної мови і зарубіжної літератури для студентів I курсу другого (магістерського) рівня вищої освіти філологічного факультету освітніх технологій. Спеціальність А4 Середня освіта, спеціалізації А4.022 Німецька мова та зарубіжна література, освітня програма «Німецька мова і друга західноєвропейська мова, зарубіжна література, методика навчання іноземних мов». Розробники: Борецька Г.Е., Кудіна В.В., Рикова Г.С. Київ: КНЛУ, 2025. 47 с.

Розробники:

Борецька Г.Е., кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри педагогіки та методики навчання іноземних мов.

Кудіна В.В., кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри педагогіки та методики навчання іноземних мов.

Рикова Г.С., кандидат філологічних наук, доцент, доцент кафедри теорії та історії світової літератури.

Рецензенти:

Паршикова О.О., доктор пед. наук, професор, професор Київського національного лінгвістичного університету.

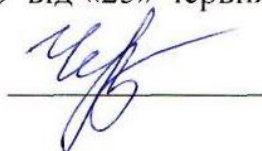
ПОГОДЖЕНО:

Гарант освітньої програми

кандидат педагогічних наук, доцент кафедри педагогіки та методики навчання іноземних мов Віра СВИРИДІЮК

СХВАЛЕНО на засіданні кафедри педагогіки та методики навчання іноземних мов, протокол № 20 від «25» червня 2025 р.

Завідувач кафедри:

Валентина ЧЕРНИШ

СХВАЛЕНО на засіданні кафедри теорії та історії світової літератури, протокол 12 від 19.06. 2025 р.

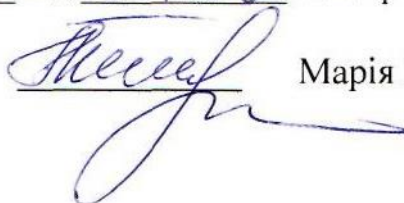
Завідувач кафедри:

Марія ШИМЧИШИН

ЗАТВЕРДЖЕНО на засіданні вченої ради філологічного факультету освітніх технологій, протокол № 9 від 26.06 2025 р

Голова вченої ради факультету

Марія ПИСАНКО

Пояснювальна записка

Виробнича педагогічна практика посідає провідне місце в системі практичної підготовки вчителя іноземної мови і зарубіжної літератури. Програма практики включає вимоги і завдання щодо її організації, проведення і звітності. Практика проводиться згідно з вимогами освітньої програми та навчального плану. Протягом практики продовжується оволодіння студентами професійно-педагогічними вміннями вчителя іспанської мови та класного керівника в умовах реального педагогічного процесу.

Протягом практики продовжується оволодіння студентами професійно-методичними вміннями вчителя іноземної мови та зарубіжної літератури та вихователя – класного керівника в умовах реального педагогічного процесу.

Навчальна педагогічна практика з другої іноземної мови і зарубіжної літератури є обов'язковим компонентом освітніх програм спеціальності 014 Середня освіта, невід'ємним складником освітнього процесу і четвертим етапом наскрізної практичної педагогічної підготовки здобувачів вищої освіти, науковою основою якої є використання системного підходу до опанування обраного фаху, а саме, включення до ОП усіх видів педагогічної практики: навчальної педагогічної практики з першої іноземної мови – у I семестрі, навчальної педагогічної практики з другої мови і зарубіжної літератури – у II семестрі, виробничої педагогічної практики з першої іноземної мови та виробничої педагогічної практики з другої іноземної мови та зарубіжної літератури – у III семестрі.

Опис педагогічної практики: в базових школах студенти-практиканти здійснюють обов'язки вчителя іноземної мови, зарубіжної літератури та класного керівника. У ході такої діяльності студенти навчаються:

- здійснювати комунікативно-навчальну функцію, яка охоплює інформаційний, мотиваційно-стимулювальний і контрольнo-корегувальний компоненти, тобто вміло застосовувати різноманітні методи, форми, прийоми навчання та сучасні засоби навчання в різних умовах для формування в учнів іншомовної комунікативної компетентності;
- здійснювати розвивальну функцію, а саме накреслювати шляхи формування та розвитку інтелектуальної та емоційної сфер особистості учня, його пізнавальних і розумових сил на матеріалі іноземної мови як навчального предмета;
- здійснювати виховну функцію, вирішувати завдання морального, культурно-естетичного, гуманістичного виховання учнів засобами іноземної мови;
- здійснювати гностичну функцію, аналізувати навчальний матеріал, виділяти в ньому об'єкти навчання, прогнозувати труднощі його засвоєння з урахуванням рівня сформованості іншомовної комунікативної компетентності учнів конкретного класу;
- об'єктивно оцінювати зміст, засоби навчання іноземної мови і культури в різних умовах; вивчати та узагальнювати досвід навчання іноземних мов;

- здійснювати конструктивно-планувальну функцію, планувати і творчо конструювати навчальний процес загалом, а також процес навчання конкретного навчального матеріалу (лексичного, граматичного, фонетичного, країнознавчого тощо);

- планувати навчально-комунікативну діяльність учнів на уроці та в позакласній роботі, зокрема в інтересах індивідуалізації та диференціації навчання;

- здійснювати організаторську функцію (в органічному зв'язку з гностичною та конструктивно-планувальною функціями), тобто реалізовувати плани (поурочні, серії уроків, позакласних заходів), творчо вирішувати педагогічні та методичні завдання у процесі навчання і виховання учнів, вносити до них методично правильні корективи з метою досягнення бажаного результату.

Вимоги до баз практики

Педагогічна практика проводиться в базових закладах загальної середньої освіти різного типу міста Києва. Базами практики можуть бути ЗЗСО, що мають кваліфіковані педагогічні кадри та необхідну навчально-матеріальну базу.

З базами практики університет завчасно укладає угоди на проведення педпрактики за відповідною формою. Тривалість дії такої угоди погоджується договірними сторонами.

Орієнтовний перелік баз педагогічної практики з другої іноземної мови і зарубіжної літератури (ЗЗСО м. Києва)

1. Ліцей № 53 Шевченківського району м. Києва.
2. Ліцей № 85 м. Києва.
3. Ліцей № 112 імені Т.Г. Шевченка м. Києва.
4. Ліцей № 123 «Романо-германський» Подільського району м. Києва.
5. Скандинавський ліцей Дарницького району м. Києва.

Метою виробничої педагогічної практики з другої іноземної мови та зарубіжної літератури є оволодіння студентами сучасними методами, формами та засобами навчання іноземної мови та зарубіжної літератури, формування в них на базі отриманих знань основ методичної теорії професійних умінь і навичок для реалізації конкретних методичних завдань в умовах реального педагогічного процесу, виховання потреби систематично поновлювати свої знання та творчо їх застосовувати в практичній діяльності. Метою виробничої педагогічної практики є також опанування студентами-практикантами умінь реалізовувати знання методів, прийомів, засобів, форм організації та технологій виховання в учнів системи ціннісних ставлень як в умовах навчання іноземної мови, зарубіжної літератури, так і в позаурочній роботі вчителя-предметника і класного керівника. У результаті проходження педагогічної практики у студентів мають бути сформовані конструктивні, організаторські, комунікативні й дослідницькі вміння вчителя іноземної мови і зарубіжної літератури і класного керівника, необхідні для забезпечення

провідних аспектів педагогічної діяльності: навчальної (класної та позакласної), виховної (класної та позакласної) та дослідницької роботи.

До завдань виробничої педагогічної практики входять формування інтегральної компетентності, загальних і фахових компетентностей.

Інтегральна компетентність, яка має бути сформована у результаті проходження педагогічної практики:

Здатність розв'язувати складні завдання і проблеми в галузі методики навчання німецької мови, другої іноземної мови та зарубіжної літератури в процесі професійної діяльності та навчання, що передбачає проведення досліджень та використання сучасних освітніх концепцій, інноваційних методів і технологій навчання.

Спеціальні (фахові) компетентності (ФК)

А. Навчання учнів предметів (інтегрованих курсів)

А1. Мовно-комунікативна компетентність

ФК 1. Здатність дотримуватися сучасних норм української, німецької і другої іноземної мови в усному та писемному спілкуванні з урахуванням комунікативної ситуації та відповідно до етичних і моральних норм, прийнятих в соціумах.

ФК 2. Здатність використовувати в професійному спілкуванні знання про німецьку мову та другу іноземну мову як особливу знакову систему, її природу, функції, рівні та забезпечувати формування іншомовної комунікативної компетентності здобувачів освіти.

ФК 3. Здатність виявляти закономірності літературного процесу, визначати специфіку і значення художніх концепцій і літературних творів у контексті суспільно-літературної ситуації, літературної критики й культурної епохи; давати оцінку художнього твору; визначати роль системи образів, сюжету, композиції та засобів виразності в їх поєднанні; характеризувати творчу індивідуальність автора.

А2. Предметно-методична компетентність

ФК 4. Здатність моделювати зміст навчання німецької і другої іноземної мови та зарубіжної літератури відповідно до обов'язкових результатів навчання здобувачів освіти.

ФК 5. Здатність здійснювати інтегроване навчання; формувати і розвивати в здобувачів освіти ключові компетентності і наскрізні вміння, визначені державними стандартами освіти та формувати ціннісні ставлення.

ФК 6. Здатність добирати і використовувати сучасні й ефективні методики, методи, технології та засоби навчання, виховання й розвитку здобувачів освіти з урахуванням їхніх індивідуальних особливостей.

А3. Інформаційно-цифрова компетентність

ФК 7. Здатність орієнтуватися в інформаційному просторі, здійснювати пошук і критично оцінювати інформацію, оперувати нею у професійній і науково-дослідницькій діяльності.

ФК 8. Здатність ефективно використовувати наявні та створювати (за потреби) нові електронні (цифрові) освітні ресурси й застосовувати цифрові технології в освітньому процесі.

Б. Партнерська взаємодія з учасниками освітнього процесу

Б1. Психологічна компетентність

ФК 9. Здатність визначати і враховувати в освітньому процесі вікові й індивідуальні особливості здобувачів освіти, їхній психоемоційний стан; використовувати стратегії роботи, які сприяють розвитку позитивної самооцінки та я-ідентичності здобувачів освіти; формувати спільноту здобувачів освіти, у якій поважають і враховують права кожного.

ФК 10. Здатність формувати мотивацію здобувачів освіти й організовувати їхню пізнавальну діяльність.

Б2. Емоційно-етична компетентність

ФК 11. Здатність усвідомлювати власний емоційний стан та емоційні стани інших учасників освітнього процесу, керувати власними емоційними станами; конструктивно та безпечно взаємодіяти з учасниками освітнього процесу; усвідомлювати й поцінювати взаємозалежність людей і систем у глобальному світі.

Б3. Компетентність педагогічного партнерства

ФК 12. Здатність до суб'єкт-суб'єктної взаємодії із здобувачами освіти в освітньому процесі та залучення до нього батьків на засадах партнерства; працювати в команді із залученими фахівцями для надання додаткової підтримки особам з особливими освітніми потребами.

В. Участь в організації безпечного та здорового освітнього середовища

В1. Інклюзивна компетентність

ФК 13. Здатність створювати умови, що забезпечують функціонування інклюзивного освітнього середовища; здатність до педагогічної підтримки осіб з особливими освітніми потребами з урахуванням вікових та інших індивідуальних особливостей.

В2. Здоров'язбережувальна компетентність

ФК 14. Здатність використовувати здоров'язбережувальні технології та організовувати безпечне освітнє середовище, здійснювати профілактично-просвітницьку роботу та формувати в здобувачів освіти культуру здорового й безпечного способу життя; надавати домедичну допомогу учасникам освітнього процесу; підтримувати особисте фізичне та психоемоційне здоров'я під час професійної діяльності.

Г. Провадження освітнього процесу

Г1. Прогностична компетентність

ФК 15. Здатність прогнозувати результати освітнього процесу з німецької і другої іноземної мови та зарубіжної літератури та планувати його.

Г2. Організаційна компетентність

ФК 16. Здатність організовувати процес навчання, виховання й розвитку здобувачів освіти засобами німецької мови, другої іноземної мови та зарубіжної літератури і використовувати різні види й форми навчальної та пізнавальної діяльності; організовувати осередки навчання, виховання і розвитку здобувачів освіти.

Г3. Оцінювально-аналітична компетентність

ФК 17. Здатність здійснювати оцінювання та аналізувати результати навчання здобувачів освіти з німецької і другої іноземної мови та зарубіжної літератури, а також формувати спроможність у здобувачів освіти до самооцінювання і взаємооцінювання результатів навчання.

Д. Безперервний професійний розвиток

Д.1. Здатність до навчання впродовж життя

ФК 18. Здатність здійснювати моніторинг власної педагогічної діяльності; визначати умови та ресурси професійного розвитку впродовж життя; взаємодіяти з іншими вчителями на засадах партнерства та підтримки.

ФК 19. Здатність обґрунтовувати, планувати та здійснювати дослідження, аналізувати й узагальнювати його результати; апробувати й оприлюднювати їх у формі наукових доповідей та публікацій, дотримуючись правил і норм академічної доброчесності; впроваджувати результати досліджень в освітній процес.

ФК 20. Здатність застосовувати наукові методи пізнання в освітньому процесі та інтегрувати інновації у власну педагогічну діяльність.

Програмні результати проходження практики Очікувані результати навчання з педагогічної практики:

Результат навчання (1. знати; 2. уміти; 3. комунікація; 4. автономність і відповідальність)		Форми (та / або методи і технології навчання)	Методи оцінювання
Код	Результат навчання		
1.	Знати		
1.1	Знати і розуміти теоретичні засади планування та проведення уроків іноземної мови та зарубіжної літератури. Здатність застосовувати знання і розуміння в галузі методики навчання іноземних мов та зарубіжної літератури.	Семінарські заняття. Відвідування демонстраційних уроків, їх обговорення. Методи: пояснювально-ілюстративні, інтерактивні, проєктні, інформаційно-комп'ютерні.	Усна співбесіда. Аналіз результатів спостережень. Обговорення та оцінювання розроблених студентами планів-конспектів уроку.
1.2	Здатність вирішувати складні професійно-методичні завдання у нових і нестандартних ситуаціях організації освітнього процесу.	Відвідування демонстраційних уроків, їх обговорення. Методи: пояснювально-ілюстративні, моделювання проблемних ситуацій (case-study), інтерактивні, навчання у співпраці (cooperative learning).	Усна співбесіда. Аналіз результатів спостережень. Обговорення та оцінювання розроблених студентами планів-конспектів уроку.
1.3.	Здатність формувати іншомовну комунікативну компетентність учнів закладів середньої освіти на уроках і позакласних заходах з іноземної мови.	Планування та проведення студентом уроків іноземної мови. Методи: пояснювально-ілюстративні, моделювання проблемних	Усна співбесіда. Аналіз проведених студентами уроків, аналіз розроблених планів-конспектів.

	Здатність оцінювати рівень сформованості іншомовної комунікативної компетентності учнів.	ситуацій (case-study).	
1.4.	Здатність оцінювати рівень розвитку власної професійно орієнтованої іншомовної комунікативної компетентності. Здатність оцінювати власну професійно-методичну діяльність.	Планування та проведення студентом уроків іноземної мови Методи: моделювання проблемних ситуацій (case-study), інтерактивні, проєктні, навчання у співпраці (cooperative learning).	Усна співбесіда. Аналіз проведених студентами уроків, аналіз розроблених планів-конспектів.
1.5.	Здатність проектувати і втілювати ефективну стратегію професійно методичного саморозвитку та самовдосконалення.	Семінарські заняття Відвідування демонстраційних уроків Методи: моделювання проблемних ситуацій (case-study), інформаційно-комп'ютерні.	Усна співбесіда. Аналіз проведених студентами уроків, аналіз розроблених планів-конспектів.
2.	Уміти		
2.1.	Уміти опрацьовувати наукову літературу з проблем; уміти аналізувати відвідані уроки іноземної мови та зарубіжної літератури; уміти планувати та проводити уроки іноземної мови і зарубіжної літератури мови.	Семінарські заняття Взаємовідвідування уроків. Проведення уроків іноземної мови. Методи: моделювання проблемних ситуацій (case-study), інтерактивні, проєктні, інформаційно-комп'ютерні.	Аналіз звітної документації та результатів спостережень.
2.2.	Уміти аналізувати відвідані позакласні заходи з іноземної мови мови; уміти планувати та проводити позакласні заходи з іноземної мови.	Семінарські заняття Відвідування демонстраційних позакласних заходів Проведення позакласних заходів з іноземної мови Методи: інтерактивні, проєктні, інформаційно-комп'ютерні, навчання у співпраці (cooperative learning).	Усна співбесіда. Аналіз результатів спостережень. Аналіз розроблених сценаріїв позакласних заходів.
2.3.	Уміти здійснювати науково-дослідну роботу	Семінарські заняття Методи: моделювання проблемних ситуацій (case-study), інтерактивні, проєктні, інформаційно-комп'ютерні.	Усна співбесіда за змістом доповіді студента.
3.	Комунікація		
3.1.	Уміти спілкуватися з учнями / їх батьками / колегами /зарубіжними колегами іноземними мовами в усній і письмовій формах на професійні теми.	Самостійна робота Методи: моделювання проблемних ситуацій (case-study), інтерактивні, проєктні, інформаційно-комп'ютерні, навчання у співпраці (cooperative learning).	Аналіз звітної документації та результатів спостережень.

4.	Автономність і відповідальність		
4.1.	Уміти планувати свою професійну самоосвіту, самовдосконалення й саморозвиток, нести персональну відповідальність.	Самостійна робота Методи: моделювання проблемних ситуацій (case-study), інтерактивні, проєктні, інформаційно-комп'ютерні.	Аналіз звітної документації та результатів спостережень.

**Співвідношення очікуваних результатів навчання з дисципліни із
програмними результатами навчання**

Результати навчання з дисципліни (ОК 12) Програмні результати навчання (назва)	1.1	1.2	1.3	1.4	1.5	2.1	2.2	2.3	3.1	4.1
ПРН 1. Здатність здійснювати усну й письмову комунікацію державною мовою під час виконання службових обов'язків та науково-дослідницької діяльності; виявляти мовну стійкість і відповідальність у дотриманні мовного законодавства.		+	+	+			+		+	+
ПРН 2. Здатність до розуміння систем німецької і другої іноземної мови, до застосовування цих мов для вирішення комунікативних завдань в особистісній, публічній, освітній, професійній сферах в умовах міжкультурного спілкування.	+	+	+		+	+				+
ПРН 3. Здатність використовувати мовні засоби, підходи і стратегії розвитку комунікативних умінь здобувачів освіти з німецької і другої іноземної мови в освітньому процесі.	+	+	+		+	+				+
ПРН 4. Здатність характеризувати тенденції, етапи і особливості літературного процесу країн у різні епохи, здійснювати літературознавчий аналіз текстів різних жанрів і стилів в контексті національної та світової культури, літературних течій і напрямів, оперуючи відповідною термінологією.		+		+	+		+		+	+
ПРН 5. Здатність визначати цілі й прогнозувати результати освітнього процесу з формування іншомовної комунікативної компетентності в здобувачів освіти на різних етапах навчання, добирати та моделювати	+		+	+	+	+	+		+	+

ПРН 9. Здатність орієнтуватися в інформаційному просторі, здійснювати пошук інформації і критично оцінювати її достовірність та надійність, оперувати нею у професійній і науково-дослідницькій діяльності; послуговуватися відкритими електронними (цифровими) освітніми ресурсами для професійного розвитку та обміну педагогічним досвідом, створювати та наповнювати власне е-портфоліо.	+	+	+		+	+	+	+	+	
ПРН 10. Здатність застосовувати наявні і розробляти нові електронні освітні ресурси для забезпечення потреб різних форм навчання, зокрема дистанційного та змішаного, з урахуванням реалій сучасних комунікацій, освітніх потреб та індивідуальних особливостей здобувачів освіти.	+		+		+	+	+	+	+	
ПРН 11. Здатність планувати і здійснювати освітній процес з урахуванням вікових та інших особливостей здобувачів освіти (їхніх здібностей, інтересів, потреб, можливостей і досвіду) та мотивувати здобувачів освіти до навчально-пізнавальної діяльності; складати (брати участь у складанні) індивідуальну програму розвитку та/або індивідуальний навчальний план здобувачів освіти (за потреби), сприяти формуванню індивідуальної освітньої траєкторії здобувачів освіти.	+	+	+		+	+		+	+	
ПРН 12. Здатність дотримуватися демократичних цінностей у професійній діяльності, використовувати стратегії, які сприяють розвитку позитивної самооцінки та я-ідентичності здобувачів освіти, практикувати діалогічне спілкування на основі партнерства, заохочувати кожного здобувача освіти виражати свою думку й брати участь у прийнятті рішень.		+	+	+	+	+	+	+	+	
ПРН 13. Здатність використовувати способи самозбереження психічного здоров'я, керувати власними емоціями, конструктивно реагувати на стрес, запобігати конфліктам в	+	+	+	+	+	+			+	

освітньому процесі; взаємодіяти з учасниками освітнього процесу, ураховуючи культурні та особистісні відмінності, принципи недискримінації та дотримуючись етики спілкування.										
ПРН 14. Здатність залучати батьків до освітнього процесу на засадах партнерства і надавати їм консультативну й інформаційну підтримку; співпрацювати з членами команди психолого-педагогічного супроводу осіб з особливими освітніми потребами у процесі розроблення та реалізації індивідуальної програми розвитку, індивідуального навчального плану.	+	+	+	+	+		+		+	
ПРН 15. Здатність застосовувати принципи і стратегії універсального дизайну в сфері освіти; забезпечувати інклюзивне навчання в освітньому процесі, надавати педагогічну підтримку особам з особливими освітніми потребами, проєктувати чи застосовувати самостійно створені матеріали, інші засоби навчання з урахуванням вікових та інших індивідуальних особливостей кожного здобувача; залучати здобувачів освіти і їхніх батьків до створення сприятливих умов в освітньому середовищі.	+	+		+	+	+		+	+	+
ПРН 16. Здатність застосовувати в освітньому процесі правила безпеки життєдіяльності, вести профілактично-просвітницьку роботу для формування в здобувачів освіти культури здорового та безпечного життя; вживати заходів щодо запобігання та протидії булінгу, різним проявам насильства та дискримінації; зберігати особисте фізичне та психоемоційне здоров'я під час професійної діяльності та створювати умови для збереження здоров'я здобувачів освіти; надавати домедичну допомогу.	+	+	+	+		+		+		+
ПРН 17. Здатність визначати потреби особистого професійного розвитку; планувати власний професійний розвиток та обирати його види і форми; взаємодіяти з колегами та надавати їм підтримку з питань	+		+	+	+	+		+	+	+

організації освітнього процесу й вдосконалення професійної діяльності; здійснювати рефлексію щодо власної педагогічної діяльності.										
ПРН 18. Здатність ініціювати дослідження з метою підвищення ефективності освітнього процесу; визначати цілі, завдання, етапи та методи дослідження; готувати українською та іноземними мовами доповіді та публікації за результатами наукового дослідження з дотриманням академічної доброчесності; апробувати результати науково-дослідницької діяльності на науково-практичних конференціях та впроваджувати їх в освітній процес.	+	+	+	+	+		+		+	
ПРН 19. Здатність застосовувати в педагогічній діяльності наукові методи пізнання, досліджувати освітні інновації, диференційовано та індивідуалізовано застосовувати інноваційні форми, методи, прийоми, засоби навчання; визначати ефективність їх застосування в освітньому процесі з урахуванням потреб та інтересів здобувачів освіти; взаємодіяти в професійних спільнотах з питань інноваційної діяльності.	+	+	+		+	+		+	+	+

Структура педагогічної практики

Протягом виробничої педагогічної практики з *другої іноземної мови та зарубіжної літератури*, студент-практикант здійснює обов'язки учителя іноземної мови, зарубіжної літератури та класного керівника.

Як учитель, студент-практикант здійснює такі види роботи:

- 1) навчальна робота практиканта з *іноземної мови* (планування та проведення уроків іноземної мови; відвідування уроків іноземної мови та участь у їх аналізі);
- 2) навчальна робота практиканта з *зарубіжної літератури* (планування та проведення уроків зарубіжної літератури; відвідування уроків зарубіжної літератури та участь у їх аналізі; виконання творчого завдання з підготовки допоміжних засобів навчання для уроку зарубіжної літератури та презентація результатів на методичному семінарі);
- 3) позакласна робота з іноземної мови (розробка та проведення заходів; відвідування заходів, участь у їх аналізі);
- 4) науково-дослідницька робота з методики навчання іноземної мови (виконання індивідуального завдання, пов'язаного з дослідженням методичних

аспектів викладання іноземної мови та виступ на методичному семінарі за результатами дослідження).

Студент-практикант здійснює обов'язки класного керівника, а саме:

- 1) вивчає систему виховної роботи школи, в якій проходить практику, та систему роботи певного класного керівника, проводить виховну роботу в класі, за яким закріплений;
- 2) проводить науково-дослідницьку роботу, бере участь у наукових психолого-педагогічних семінарах, вивчає колектив класу, складає психолого-педагогічну характеристику колективу класу.
- 3) розробляє та проводить виховний захід українською мовою.

Етапи діяльності студента-практиканта. Зміст етапів практики

Виробнича педагогічна практика з *другої іноземної мови та зарубіжної літератури* відбувається *одночасно, проте, зміст етапів практики відрізняється*. Обов'язки класного керівника здійснюються протягом усього періоду практики.

Етапи діяльності студента-практиканта протягом практики з іноземної мови (тривалість – чотири тижні)

На *початковому* етапі виробничої педагогічної практики, що триває п'ять днів, студент-практикант здійснює таку діяльність:

1. Бере участь у настановних зборах і в організаційних заняттях в Університеті та школі.
2. Знайомиться з класом, вивчає робочий план, журнал, розклад уроків та інші документи.
3. Визначає тематику і форми проведення виховних заходів українською та другою іноземною мовами.
4. Обирає / уточнює тему наукового дослідження.
5. Складає індивідуальний план роботи, подає його на підпис груповому керівнику практики та керівнику практики з психолого-педагогічних аспектів.
6. Відвідує уроки *іноземної мови* (не менше *чотирьох* уроків на тиждень), позакласні заходи, що проводяться вчителями, класними керівниками та бере участь в аналізі відвіданих уроків і заходів.
7. Складає тематичний план серії уроків.

На *основному* етапі педагогічної практики студент-практикант здійснює таку діяльність:

1. Студент проводить не менше *чотирьох* уроків *іноземної мови* щотижня.
2. Студент допускається до проведення уроків тільки за наявності повного конспекту уроку, підписаного вчителем, груповим методистом або керівником практики з психолого-педагогічних аспектів.
3. Готуючись до уроків, студент розробляє та виготовляє необхідні для їх проведення допоміжні засоби навчання.

4. Студент відвідує уроки інших студентів-практикантів і бере участь в їх аналізі: не менше 8 уроків *іноземної мови* щотижня, згідно з розкладом взаємовідвідувань студента-практиканта.

5. За час виробничої педпрактики студент готує та проводить не менше одного позакласного заходу українською мовою (як класний керівник) та одного – з англійської мови, має конспекти їх проведення.

6. Студент відвідує позакласні заходи, що проводяться українською та англійською мовами, які проводять вчителі, класні керівники та практиканти (не менше двох заходів у кожного студента), і бере участь в їх аналізі.

7. Студент бере участь у методичних і психолого-педагогічних семінарах, виступає на них з доповідями.

На *заключному* етапі педагогічної практики студент виконує таку роботу:

1. Готує звітні матеріали з виробничої педагогічної практики.
2. Захищає свій звіт з виробничої педагогічної практики на засіданні педради закладу загальної середньої освіти або на методичному семінарі.
3. Бере участь у підсумкових заходах з педагогічної практики: засіданнях круглого столу, підсумкових конференціях тощо.

Етапи діяльності студента-практиканта протягом практики із зарубіжної літератури (тривалість основного етапу – два тижні)

На *початковому* етапі педагогічної практики, студент-практикант здійснює таку діяльність:

1. Бере участь у настановних зборах і в організаційних заняттях в Університеті та школі.
2. Знайомиться з класом (факультативно – за умови зміни класу на проходження практики із зарубіжної літератури), вивчає робочий навчальний план, журнал, розклад уроків та інші документи.
3. Обирає / уточнює тему для участі в методсемінарі.
4. Складає індивідуальний план роботи із зарубіжної літератури, подає його на підпис груповому керівнику педпрактики із зарубіжної літератури та керівнику практики з психолого-педагогічних аспектів.
5. Відвідує уроки *зарубіжної літератури* (не менше двох уроків щотижня), позакласні заходи, що проводяться вчителями, класними керівниками та бере участь в аналізі відвіданих уроків і заходів.
6. Складає тематичний план серії уроків.

На *основному* етапі педагогічної практики студент-практикант здійснює таку діяльність:

1. Студент проводить не менше двох уроків *зарубіжної літератури* щотижня.
2. Студент допускається до проведення уроків тільки за наявності повного конспекту уроку, підписаного вчителем, груповим керівником з зарубіжної літератури або керівником практики з психолого-педагогічних аспектів.

3. Готуючись до уроків, студент розробляє та виготовляє необхідні для їх проведення допоміжні засоби навчання.

4. Студент відвідує уроки інших студентів-практикантів і бере участь в їх аналізі: не менше 3 уроків *зарубіжної літератури* щотижня, згідно з розкладом взаємовідвідувань студента-практиканта.

5. Студент відвідує позакласні заходи, що проводяться українською та іноземною мовами, які проводять вчителі, класні керівники та практиканти (не менше двох заходів у кожного студента), і бере участь в їх аналізі.

6. Студент бере участь у семінарах з методики навчання зарубіжної літератури і виступає на них з доповідями.

На *заключному* етапі педагогічної практики студент виконує таку роботу:

1. Готує звітні матеріали з педагогічної практики із зарубіжної літератури.

2. Захищає свій звіт з виробничої педагогічної практики, зокрема й із зарубіжної літератури, на засіданні педради закладу загальної середньої освіти або на методичному семінарі.

По закінченні виробничої педагогічної практики студент-практикант подає звітну документацію керівникам педагогічної практики *для перевірки та оцінювання*. Також студент бере участь у *підсумкових заходах* з педагогічної практики: засіданнях круглого столу, підсумкових конференціях тощо.

Права та обов'язки студента-практиканта:

Студент-практикант **має право:**

1. Вносити пропозиції щодо вдосконалення освітнього процесу, організації педагогічної практики.

2. Отримувати консультації вчителя та керівників практики з усіх питань проведення педагогічної практики.

3. Користуватися бібліотекою школи, навчальними кабінетами, навчальними посібниками.

Студент-практикант **зобов'язаний:**

1. Брати участь у настановній і підсумковій конференціях, а також нарадах з питань педагогічної практики.

2. Працювати в школі не менше п'яти днів щотижня.

3. Виконувати завдання педагогічної практики, передбачені програмою. Виявляти відповідальність, старанність, творчу ініціативу, наполегливість, організованість, дисциплінованість, педагогічний такт і гуманність.

4. Допомогати класному керівникові у проведенні виховної роботи серед учнів, організації їхньої суспільно-корисної праці, чергуванні по школі, проведенні роботи з батьками, перевірці щоденників тощо.

5. Виконувати правила внутрішнього розпорядку закладу загальної середньої освіти, в якому проходить практику, розпорядження адміністрації школи, вчителів, керівників педагогічної практики, а також старости групи.

6. Вживати необхідних заходів щодо дотримання вимог шкільної гігієни у повсякденній роботі з учнями.

7. Звітувати про виконання програми педагогічної практики, подати керівникам практики необхідну документацію.

Староста академічної групи під час педпрактики веде облік відвідування студентами школи, несе відповідальність за дотримання ними дисципліни, вчасно інформує керівників виробничої педагогічної практики про зміни у розкладі уроків, у графіку проведення виховних заходів, про відсутність студентів у школі (з поважних чи неповажних причин), про стан взаємовідвідування практикантами уроків, позакласних заходів тощо.

Обов'язки керівників педагогічної практики

Діяльність керівників педагогічної практики – науково-педагогічних працівників Університету, керівництва школи та вчителів – здійснюється у п'ять етапів: етап попередньої роботи, початковий, основний і підсумковий етапи, етап організаційної роботи після закінчення педагогічної практики. На етапі попередньої роботи керівники педагогічної практики від Університету виконують такі обов'язки:

- беруть участь у настановних конференціях;
- керівник педагогічної практики факультету організує обмін досвідом проведення педагогічної практики між методистами, а також проводить заняття з методики проведення педагогічної практики з груповими методистами;
- груповий методист, груповий керівник практики із зарубіжної літератури і керівник практики з психолого-педагогічних аспектів разом із керівництвом школи здійснюють попередній вибір класів, груп, учителів іноземної мови, зарубіжної літератури та класних керівників, розв'язують інші організаційні питання.

На початковому етапі обов'язки керівників педагогічної практики від Університету такі:

- керівник педагогічної практики факультету у перший день виробничої педагогічної практики організовує інструктивні збори групових методистів, керівників практики з психолого-педагогічних аспектів та групових керівників практики із зарубіжної літератури та студентів факультету;
- у перший день педагогічної практики груповий методист, груповий керівник практики із зарубіжної літератури та керівник практики з психолого-педагогічних аспектів проводять організаційне заняття з академічною групою студентів в університеті або школі;
- у перший або другий день педагогічної практики в школі організовують бесіди з директором, його заступником з навчальної роботи або керівниками методичних об'єднань учителів іноземної мови, зарубіжної літератури та іншими вчителями і класними керівниками;
- протягом перших п'яти днів педагогічної практики організовують знайомство практикантів з групами і класами;
- протягом першого тижня груповий методист організовує відвідування уроків учителів і проводить зі студентами їх аналіз;
- у перші дні педагогічної практики груповий методист організовує відвідування студентами та аналіз спеціально підготовленого уроку вчителя;

- протягом перших днів педагогічної практики груповий методист організовує відвідування студентами та аналіз позакласного заходу, що проводиться з іноземної мови й спеціально готується вчителем;

- у перший тиждень педагогічної практики груповий методист, груповий керівник з зарубіжної літератури і керівник практики з психолого-педагогічних аспектів надають допомогу студентам при складанні ними індивідуальних планів роботи;

- керівники практики допомагають старості групи скласти протягом першого тижня педагогічної практики загальні розклади уроків, позакласних заходів, взаємовідвідувань студентами уроків практикантів, науково-методичних семінарів з психолого-педагогічних питань і методики навчання іноземної мови;

- груповий методист, груповий керівник з зарубіжної літератури та керівник практики з психолого-педагогічних аспектів подають керівникові педагогічної практики Університету загальний розклад уроків, позакласних заходів, графік взаємовідвідувань практикантів, графік проведення наукових семінарів;

- керівник педагогічної практики факультету аналізує стан початкового етапу педагогічної практики і вживає заходів щодо його поліпшення.

На основному етапі обов'язки керівників педагогічної практики від Університету такі:

- групові методисти та вчителі дають студентам консультації з планування серій уроків і складання планів-конспектів окремих уроків, підготовки наочних посібників і технічних засобів навчання, планування і проведення позакласних заходів з іноземної мови;

- вчителі відвідують усі уроки і позакласні заходи з іноземної мови та зарубіжної літератури закріплених за ними практикантів та аналізують їх;

- груповий методист, груповий керівник з зарубіжної літератури та керівник практики з психолого-педагогічних аспектів відвідують уроки студентів-практикантів, беруть участь в їх обговоренні, проводять відповідно їх методичний і психолого-педагогічний аналіз;

- керівники практики навчають студентів-практикантів аналізувати уроки: робити загальний, поелементний і поглиблений аналіз;

- групові методисти відвідують позакласні заходи з іноземної мови, які проводять студенти, та аналізують їх;

- групові керівники практики із зарубіжної літератури надають методичну й фахову допомогу студентам у підготовці й проведенні уроків зарубіжної літератури та їх аналізують;

- групові керівники практики із зарубіжної літератури здійснюють контроль за проведенням студентами уроків зарубіжної літератури, а також контролюють взаємовідвідування студентів під час проведення ними уроків;

- груповий керівник практики з психолого-педагогічних аспектів надає методичну допомогу студентам у проведенні ними позакласної виховної роботи, здійснює контроль за її проведенням;

- керівник практики з психолого-педагогічних аспектів відвідує та організовує обговорення позакласних виховних заходів, що проводяться практикантами українською мовою (як класними керівниками), здійснює контроль за взаємовідвідуванням ними цих заходів;

- керівник практики з психолого-педагогічних аспектів разом із класними керівниками сприяє забезпеченню оптимальних умов для проведення студентами виховної роботи, організації позакласних виховних заходів, надає допомогу студентам у вивченні індивідуальних особливостей учнів, класного колективу, у проведенні наукових досліджень;

- груповий методист і груповий керівник практики з психолого-педагогічних аспектів проводять наукові семінари з питань психології і педагогіки, методики навчання іноземних мов, забезпечують активну участь усіх студентів-практикантів в їх роботі;

- керівник педагогічної практики факультету під час підпрактики відвідує школу: проводить бесіди з керівниками школи, вчителями, знайомиться з документацією, яку ведуть студенти, відвідує уроки та позакласні заходи і бере участь в їх аналізі; бере також участь у роботі зборів педагогічного колективу школи за підсумками педагогічної практики;

- керівник педагогічної практики факультету проводить бесіди з керівниками виробничої педагогічної практики про її стан і перебіг, вживає заходів щодо її удосконалення;

- під час педагогічної практики уроки студентів відвідують представники навчально-методичного відділу Університету, зокрема керівник навчальної та виробничої практики, деканату, завідувачі кафедр.

На підсумковому етапі педагогічної практики керівники виробничої педагогічної практики від Університету здійснюють такі обов'язки:

- перевіряють документацію, яку ведуть студенти-практиканти, та оцінюють роботу кожного студента;

- беруть участь в організації та проведенні зборів педагогічного колективу школи за підсумками педагогічної практики;

- на зборах педагогічного колективу закладу загальної середньої освіти з підсумків педагогічної практики разом з вчителями та класними керівниками характеризують роботу кожного студента-практиканта, що береться до уваги при виставленні оцінки за результатами практики.

На етапі організаційної роботи після закінчення виробничої педагогічної практики її керівники мають такі обов'язки:

- груповий методист спільно з керівником практики з психолого-педагогічних аспектів і груповим керівником із зарубіжної літератури перевіряють документацію, яку подали студенти, підписують її та виставляють оцінку за педагогічну практику не пізніше як через три дні після її закінчення;

- груповий методист складає звіт про результати педагогічної практики в академгрупі за затвердженою схемою та подає його разом з документацією студентів керівникові педагогічної практики факультету не пізніше як через три дні після закінчення педагогічної практики;

- керівник практики з психолого-педагогічних аспектів складає звіт про результати виробничої педагогічної практики студентів (психолого-педагогічний, виховний і науково-дослідний аспекти) і подає його керівникові педагогічної практики факультету – відповідальному за організацію та проведення практики;

- груповий керівник практики із зарубіжної літератури складає звіт про результати педагогічної практики студентів і подає його керівнику педагогічної практики факультету – відповідальному за організацію та проведення практики;

- керівник педагогічної практики факультету вивчає та аналізує звіти усіх керівників практики і документацію студентів, складає звіт про результати виробничої педагогічної практики та подає його до навчально-методичного відділу (керівнику навчальної і виробничої практики) Університету.

На всіх етапах практики груповий методист інформує деканат про відсутність студента з поважної або іншої причини / невиконання студентом програми практики.

Зміст педагогічної практики

Змістом педагогічної практики є виконання студентом-практикантом обов'язків учителя англійської мови, зарубіжної літератури та класного керівника.

Зміст *навчально-виховної* роботи студента-практиканта у ЗЗСО:

- Планування та складання планів-конспектів окремих уроків та серії уроків для початкового або базового ступеня навчання.
- Проведення уроків.
- Відвідування уроків вчителів і студентів-практикантів.
- Проведення спостережень та аналізу відвіданих уроків.
- Проектування та виготовлення допоміжних дидактичних посібників.
- Перевірка зошитів учнів з предмета.

Зміст *позакласної виховної роботи* з учнями:

- Спостереження та аналіз окремих видів позакласної роботи, що проводять вчителі школи.
- Планування окремих видів позакласної роботи, що відповідають віковим особливостям школярів.
- Підготовка та проведення запланованої позакласної роботи.
- Відвідування, проведення спостережень та аналізу позакласних заходів, що проводять студенти-практиканти.
- Планування та проведення виховної роботи.
- Участь у наукових психолого-педагогічних семінарах, вивчення колективу класу, складання психолого-педагогічної характеристики колективу класу.
- Розробка та проведення виховного заходу українською мовою.

Зміст *науково-дослідницької* роботи студента-практиканта:

- Вивчення наукової методичної літератури з метою вдосконалення своєї роботи.
- Участь у роботі та виступи на методичних семінарах.

- Виконання індивідуального завдання, пов'язаного з дослідженням методичних аспектів викладання англійської мови та виступ на методичному семінарі за результатами дослідження.
- Тестування рівня сформованості мовленнєвих навичок і вмінь учнів.
- Проведення методичного аналізу мовного матеріалу, що вивчається, з метою прогнозування можливих труднощів його засвоєння учнями та підбору найбільш ефективних прийомів попередження помилок.
- Проведення досліджень, необхідних для виконання курсової роботи.

Докладно зміст кожного етапу практики, види діяльності студента-практиканта та вимоги до цієї діяльності описані вище.

Перелік документації студента-практиканта

У перший тиждень практики студенти-практиканти складають і затверджують *індивідуальний план*, в якому відображається діяльність практиканта протягом усього періоду практики. По мірі виконання пунктів, запланованих в індивідуальному плані, студент ставить відмітку про виконання.

З першого дня практики студент веде *щоденник практиканта*, в якому записує результати спостережень, отриманих протягом відвідування уроків / позакласних заходів вчителів / класних керівників і студентів-практикантів.

Звітна документація студента-практиканта

Після закінчення практики студенти готують і подають керівникам практики такі звітні матеріали з педагогічної практики:

А) Пакет документів, який студент подає *груповому методисту* після закінчення практики з англійської мови:

- Звіт про виконану роботу під час практики.
- План-конспект одного уроку з ескізами допоміжних засобів навчання.
- План-конспект одного позакласного заходу з англійської мови
- Текст доповіді за результатами виконання дослідницького завдання (до 5 сторінок друкованого тексту).

Б) Пакет документів, який студент подає *груповому керівнику із зарубіжної літератури*:

- Звіт про виконану роботу під час практики.
- План-конспект одного уроку зарубіжної літератури.
- Виконання творчого завдання з підготовки допоміжних засобів навчання для уроку зарубіжної літератури (підготовка презентації у Power Point, Prezi тощо).

В) Пакет документів, який студент подає *керівнику практики з психолого-педагогічних аспектів*:

- Звіт про виконану роботу під час практики.
- Звіт про проведення дослідницького завдання.
- Методичну розробку залікового виховного заходу українською мовою.

Контроль результатів діяльності студентів-практикантів

Форми та критерії оцінювання студентів

За результатами виробничої педагогічної практики студентам виставляється оцінка «зараховано» / «не зараховано» та оцінка у 100-бальній шкалі, в системі ЄКТС. При виставленні оцінки беруться до уваги:

- 1) робота студента-практиканта як учителя іноземної мови;
- 2) робота студента-практиканта як учителя зарубіжної літератури;
- 3) робота студента-практиканта як класного керівника.

При виставленні оцінки за результатами роботи студента-практиканта як учителя враховуються та оцінюються такі види роботи:

1) *навчальна* робота практиканта (враховується кількість і якість проведених уроків іноземної мови та зарубіжної літератури; кількість відвіданих уроків іноземної мови та зарубіжної літератури, участь у їх аналізі; якість поданих конспектів одного уроку іноземної мови та одного уроку із зарубіжної літератури; якість підготовленого наочного посібника для уроку іноземної мови; якість виконання творчого завдання з підготовки допоміжних засобів навчання для уроку зарубіжної літератури; оцінка діяльності студента вчителем ІМ та вчителем зарубіжної літератури);

2) *позакласна* робота з іноземної мови (враховується якість проведених виховних заходів; кількість відвіданих виховних заходів, участь у їх аналізі; якість поданої розробки заходу);

3) *науково-дослідницька робота з методики навчання* іноземної мови (враховується якість виконання індивідуального завдання, пов'язаного з дослідженням методичних аспектів викладання ІМ і виступ на методичному семінарі за результатами дослідження).

При виставленні оцінки за результатами роботи студента-практиканта як класного керівника враховуються та оцінюються такі види роботи:

1) *виховна робота*: якість виконання обов'язків класного керівника; якість проведеного виховного заходу. До уваги береться й оцінка діяльності студента класним керівником закріпленого за студентом-практикантом класу;

2) *проведення науково-дослідницької роботи* (рівень проведеного психолого-педагогічного дослідження) та *участь у наукових психолого-педагогічних семінарах*;

3) *якість методичної розробки виховного заходу*, аналіз проведеного виховного заходу українською мовою.

Оцінка результатів практичної підготовки студента здійснюється за **100-**бальною шкалою: 1) діяльність студента як учителя іноземної мови – до **50** балів (з них: навчальна робота – до **30** балів; позакласна робота з англійської мови – до 10 балів; науково-дослідна робота з методики навчання іноземної мови – до 10 балів); 2) діяльність студента як учителя зарубіжної літератури – до **30** балів (з них: навчальна робота – до 20 балів; виконання творчого завдання – до 10 балів); 3) діяльність студента-практиканта як класного керівника – до **20** балів.

Згідно з Положенням про академічну доброчесність здобувачів вищої освіти Київського національного лінгвістичного університету (перший (бакалаврський) і другий (магістерський) рівні вищої освіти; денна і заочна форми здобуття освіти) навчальні завдання, визначені програмою педагогічної практики, звітні документи з педагогічної практики мають бути виконані самостійно; необхідно надавати посилання на джерела інформації в разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей; дотримуватися норм законодавства про авторське право і суміжні права; надавати достовірну інформацію про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використані методи досліджень і джерела інформації. У разі виявлення факту порушення студентом академічної доброчесності безпосередньо під час проходження педагогічної практики і підсумкового контролю з педагогічної практики науково-педагогічний працівник (груповий методист, керівник практики з психолого-педагогічних аспектів, груповий керівник практики із зарубіжної літератури) припиняє проходження здобувачем освіти контролю, йому / їй повідомляється про встановлення факту порушення академічної доброчесності. Науково-педагогічний працівник згідно зі встановленими цією програмою критеріями оцінювання виставляє студентові, який порушив академічну доброчесність, 0 (нуль) балів (у 100-бальній шкалі) і оцінку «не зараховано» за проходження педагогічної практики.

Критерії оцінювання результатів педагогічної практики

№ пор.	Критерії	Макс. кількість балів	Зміст критеріїв оцінювання	Оцінка в Балах
1. Робота студента-практиканта як учителя іноземної мови				
1.1	Навчальна робота	30	1. Індивідуальний план студента з навчального аспекту педагогічної практики виконано повністю. 2. Студент має розгорнуті плани-конспекти усіх проведених уроків, а також записи усіх відвіданих ним уроків, проведених учителями, студентами-практикантами для здійснення їх аналізу. 3. Якість складених студентом планів-конспектів і проведених ним уроків висока. 4. Студент брав активну участь в аналізі відвіданих уроків. 5. Студент систематично виготовляв допоміжні засоби навчання для уроків, виявляючи творчий підхід до їх розробки. 6. Студент подав звітну документацію у повному обсязі і вчасно.	27 – 30
			1. Індивідуальний план студента з навчального аспекту педагогічної практики виконано повністю. 2. Студент має розгорнуті плани-конспекти усіх проведених уроків, а також записи усіх	24 – 26

		відвіданих ним уроків, проведених учителями, студентами-практикантами для здійснення їх аналізу. 3. Якість складених студентом планів-конспектів і проведених ним уроків достатня. 4. Студент брав активну участь в аналізі відвіданих уроків. 5. Студент систематично виготовляв допоміжні засоби навчання для уроків, виявляючи у більшості випадків творчий підхід до їх розробки. 6. Студент подав звітну документацію у повному обсязі і вчасно.	
		1. Індивідуальний план студента з навчального аспекту педагогічної практики виконано повністю. 2. Студент має розгорнуті плани-конспекти усіх проведених уроків, але не має усіх записів відвіданих ним уроків, проведених учителями, студентами-практикантами для здійснення їх аналізу. 3. Якість складених студентом планів-конспектів і проведених ним уроків задовільна. 4. Студент не завжди брав активну участь в аналізі відвіданих уроків. 5. Студент часто виготовляв допоміжні засоби навчання для уроків, спираючись на зразки. 6. Студент подав звітну документацію у повному обсязі і вчасно.	22 – 23
		1. Індивідуальний план студента з навчального аспекту педагогічної практики виконано не в повному обсязі, але не менше, ніж на 75 %. 2. Студент має розгорнуті плани-конспекти не всіх проведених уроків, а також записи не всіх відвіданих ним уроків, проведених учителями, студентами-практикантами для здійснення їх аналізу. 3. Якість складених студентом планів-конспектів і проведених ним уроків задовільна. 4. Студент несистематично брав участь в аналізі відвіданих уроків. 5. Студент за необхідністю виготовляв допоміжні засоби навчання для уроків, спираючись на зразки. 6. Студент подав необхідну звітну документацію вчасно або із запізненням.	19 – 21
		1. Індивідуальний план студента з педагогічної практики виконано в обсязі не менше, ніж на 50 %. 2. Студент має розгорнуті плани-конспекти не всіх проведених ним уроків, а також записи не всіх відвіданих ним уроків, проведених учителями, студентами-практикантами для	18

			здійснення їх аналізу. 3. Якість складених студентом планів-конспектів і проведених ним уроків задовільна. 4. Студент епізодично брав участь в аналізі відвіданих уроків. 5. Студент зрідка виготовляв допоміжні засоби навчання для уроків, спираючись на зразки. 6. Студент подав усю необхідну документацію з запізненням.	
			1. Індивідуальний план студента з педагогічної практики без поважних причин виконано менше ніж на 50 %. 2. Студент має схематичні плани деяких проведених ним уроків, у нього відсутні плани-конспекти та записи відвіданих ним уроків, проведених вчителями, студентами-практикантами для здійснення їх аналізу. 3. Якість складених студентом планів-конспектів і проведених ним уроків незадовільна. 4. Студент не брав участь в аналізі відвіданих уроків. 5. Студент зрідка виготовляв допоміжні засоби навчання, спираючись на зразки. 6. Студент подав звітну документацію не у повному обсязі. Якість документації незадовільна, або задовільна, але подана із запізненням.	1 – 17
			1. Студент не провів жодного уроку. 2. Студент не відвідував заняття викладачів і студентів-практикантів. 3. Студент не подав звітну документацію.	0
1.2	Позакласна робота з іноземної мови	10	1. Студент має розгорнуті плани-конспекти та виготовлені ним допоміжні засоби для проведення позакласних заходів з ІМ, а також записи усіх відвіданих ним заходів з ІМ, проведених учителями, студентами-практикантами для здійснення їх аналізу. 2. Якість складених студентом розробок і проведених ним позакласних заходів з ІМ висока. 3. Студент брав активну участь в аналізі відвіданих позакласних заходів.	9 – 10
			1. Студент має розгорнуті плани-конспекти та виготовлені ним допоміжні засоби для проведення позакласних заходів з ІМ, а також записи усіх відвіданих ним заходів з ІМ, проведених учителями, студентами-практикантами для здійснення їх аналізу. 2. Якість складених студентом розробок і проведених ним позакласних заходів з ІМ достатня.	7 – 8

			3. Студент брав активну участь в аналізі відвіданих позакласних заходів.	
			1. Студент має не всі розгорнуті плани-конспекти та виготовлені ним допоміжні засоби для проведення позакласних заходів з ІМ, а також не всі записи відвіданих ним заходів з ІМ, проведених учителями, студентами-практикантами для здійснення їх аналізу. 2. Якість складених студентом розробок і проведених ним позакласних заходів з ІМ достатня або задовільна. 3. Студент несистематично брав участь в аналізі відвіданих позакласних заходів.	6
			1. У студента відсутні план-конспект позакласного заходу та записи відвіданих ним заходів, проведених вчителями, студентами-практикантами для здійснення їх аналізу. 2. Якість складених студентом розробок і проведених ним позакласних заходів з ІМ незадовільна. 3. Студент не брав участь в аналізі відвіданих позакласних заходів.	1 – 5
			1. Студент не провів позакласний захід з ІМ. 2. Студент не відвідував позакласні заходи, які проводились учителями, студентами-практикантами.	0
1.3	Науково-дослідницька робота з методики навчання іноземних мов	10	1. Студент брав активну участь у роботі методичних семінарів, виступав з доповідями, брав участь в обговоренні. 2. Дослідницькі завдання студент виконав у повному обсязі.	9 – 10
			1. Студент брав активну участь у роботі методичних семінарів, виступав з доповідями. Не завжди брав участь в обговоренні. 2. Дослідницьке завдання виконав.	7 – 8
			1. Студент несистематично брав участь у роботі методичних семінарів, періодично виступав із доповідями та брав участь в обговоренні. 2. Дослідницьке завдання студент виконав не повним обсягом.	6
			1. Студент епізодично брав участь у роботі методичних семінарів, не виступав із доповідями, не брав участі в їх обговоренні. 2. Дослідницьке завдання студент виконав частково.	1 – 5
			1. Студент не брав участі в роботі методичних семінарів і не виступав з доповідями. 2. Студент не виконав дослідницьке завдання.	0

2. Робота студента-практиканта як учителя зарубіжної літератури

2.1	Навчальна робота	20	1. Індивідуальний план студента з навчального аспекту педагогічної практики виконано повністю. 2. Студент має розгорнуті плани-конспекти усіх проведених уроків, а також записи усіх відвіданих ним уроків, проведених учителями, студентами-практикантами для здійснення їх аналізу. 3. Якість складених студентом планів-конспектів і проведених ним уроків висока. 4. Студент брав активну участь в аналізі відвіданих уроків. 5. Студент систематично виготовляв допоміжні засоби навчання для уроків, виявляючи творчий підхід до їх розробки. 6. Студент подав звітну документацію повним обсягом і вчасно.	20 – 18
			1. Індивідуальний план студента з навчального аспекту педагогічної практики виконано повністю. 2. Студент має розгорнуті плани-конспекти усіх проведених уроків, а також записи усіх відвіданих ним уроків, проведених учителями, студентами-практикантами для здійснення їх аналізу. 3. Якість складених студентом планів-конспектів і проведених ним уроків достатня. 4. Студент брав активну участь в аналізі відвіданих уроків. 5. Студент систематично виготовляв допоміжні засоби навчання для уроків, виявляючи у більшості випадків творчий підхід до їх розробки. 6. Студент подав звітну документацію у повному обсязі і вчасно.	16 – 17
			1. Індивідуальний план студента з навчального аспекту педагогічної практики виконано повністю. 2. Студент має розгорнуті плани-конспекти усіх проведених уроків, але не має усіх записів відвіданих ним уроків, проведених учителями, студентами-практикантами для здійснення їх аналізу. 3. Якість складених студентом планів-конспектів і проведених ним уроків задовільна. 4. Студент не завжди брав активну участь в аналізі відвіданих уроків. 5. Студент часто виготовляв допоміжні засоби навчання для уроків, спираючись на зразки. 6. Студент подав звітну документацію у повному обсязі і вчасно.	14 – 15
			1. Індивідуальний план студента з навчального	11 – 13

		аспекту педагогічної практики виконано не в повному обсязі, але не менше, ніж на 75 %. 2. Студент має розгорнуті плани-конспекти не всіх проведених уроків, а також записи не всіх відвіданих ним уроків, проведених учителями, студентами-практикантами для здійснення їх аналізу. 3. Якість складених студентом планів-конспектів і проведених ним уроків задовільна. 4. Студент несистематично брав участь в аналізі відвіданих уроків. 5. Студент за необхідністю виготовляв допоміжні засоби навчання для уроків, спираючись на зразки. 6. Студент подав необхідну звітну документацію вчасно або із запізненням.	
		1. Індивідуальний план студента з педагогічної практики виконано в обсязі не менше, ніж на 50 %. 2. Студент має розгорнуті плани-конспекти не всіх проведених ним уроків, а також записи не всіх відвіданих ним уроків, проведених учителями, студентами-практикантами для здійснення їх аналізу. 3. Якість складених студентом планів-конспектів і проведених ним уроків задовільна. 4. Студент епізодично брав участь в аналізі відвіданих уроків. 5. Студент зрідка виготовляв допоміжні засоби навчання для уроків, спираючись на зразки. 6. Студент подав усю необхідну документацію з запізненням.	10
		1. Індивідуальний план студента з педагогічної практики без поважних причин виконано менше ніж на 50 %. 2. Студент має схематичні плани деяких проведених ним уроків, у нього відсутні плани-конспекти та записи відвіданих ним уроків, проведених вчителями, студентами-практикантами для здійснення їх аналізу. 3. Якість складених студентом планів-конспектів і проведених ним уроків незадовільна. 4. Студент не брав участь в аналізі відвіданих уроків. 5. Студент зрідка виготовляв допоміжні засоби навчання, спираючись на зразки. 6. Студент подав звітну документацію не у повному обсязі. Якість документації незадовільна, або задовільна, але подана із запізненням.	1 – 9

			1. Студент не провів жодного уроку. 2. Студент не відвідував заняття викладачів і студентів-практикантів. 3. Студент не подав звітну документацію.	0
2.2	Виконання творчого завдання із зарубіжної літератури	10	1. Студент успішно виступив на методичному семінарі з презентацією результатів виконання творчого завдання, брав активну участь в обговоренні. 2. Творче завдання студент виконав повним обсягом.	9 – 10
			1. Студент виступив на методичному семінарі з презентацією результатів виконання творчого завдання. Не завжди брав участь в обговоренні. 2. Творче завдання виконав.	7 – 8
			1. Студент частково презентував результати виконання творчого завдання, несистематично брав участь в обговоренні. 2. Творче завдання студент виконав не повним обсягом.	6
			1. Студент епізодично презентував результати виконання творчого завдання. Не брав участі в обговоренні. 2. Творче завдання студент виконав частково.	1 – 5
			1. Студент не презентував результатів виконання творчого завдання на методичному семінарі та не брав участі в обговоренні. 2. Студент не виконав творче завдання.	0

3. Робота студента-практиканта як класного керівника

3.1	Якість проведення науково-дослідної роботи з психолого-педагогічних проблем (виконання дослідницьких завдань, участь у методичних семінарах)	10	- повна відповідність змісту роботи темі дослідження, методики дослідження адекватні темі, отримані результати систематизовані, наявні авторські висновки, дотримані вимоги щодо технічного й естетичного оформлення роботи та орфографічного стандарту; - актуальність теми дослідження обґрунтована, дослідження виконане на достатньо високому науково-теоретичному й методичному рівні, отримані результати систематизовані, але висновки не є достатньо переконливими або відсутні рекомендації, або є незначні зауваження до оформлення роботи; - тема дослідження розкрита, методики дослідження адекватні темі і завданням, але науково-	9 – 10
				7 – 8
				6

			теоретичний і методичний рівень його виконання недостатньо високий, наявні змістові та помилки в оформленні матеріалів дослідження; - тема дослідження розкрита поверхово, науково-методичний рівень роботи низький, результати дослідження погано або взагалі не систематизовано, висновки не переконливі, є суттєві зауваження до технічного й естетичного оформлення роботи, дотримання орфографічного стандарту; - матеріали дослідження відсутні.	1 – 5 0
3.2	Якість організації і проведення виховного заходу рідною мовою	10	- висока, тема актуалізована з урахуванням вікових особливостей учнів/студентів, мети досягнуто; методи прийоми засоби, форма організації, що використовувались при проведенні заходу, були адекватними його цілям і завданням, а також віковим особливостям учнів/студентів; досягнуто високого рівня активності й самостійності учнів/студентів у процесі підготовки і проведення виховного заходу; - виховні функції в цілому досягнуті; тема актуалізована з урахуванням вікових особливостей учнів, мети досягнуто, методи прийоми засоби форма організації, що використовувались при проведенні заходу, в основному були адекватними його цілям і завданням, а також віковим особливостям учнів; досягнуто достатнього рівня активності й самостійності учнів у процесі підготовки і проведення виховного заходу; - функції виховного заходу реалізовані не повністю; недостатньо актуалізована тема заходу з урахуванням вікових особливостей, запитів, інтересів учнів; недостатня відповідність методів, прийомів, засобів, форми організації, що використовувались при проведенні заходу, його цілям і завданням та віковим особливостям учнів; - функції виховного заходу не повністю реалізовані; недостатньо актуалізована тема заходу; зміст його	9 – 10 7 – 8 6 1 – 5

			підготовці й проведенні виховного заходу; аналіз виховного заходу здійснено поверхово; - тема заходу не є актуальною й вмотивованою, не повністю відповідає віковим особливостям, запитам та інтересам учнів; зміст заходу не враховує інтереси, вікові та індивідуальні особливості учнів; не оптимально визначені методи, прийоми, засоби, форма організації, вони не спрямовані на забезпечення активності й самостійності учнів у підготовці й проведенні виховного заходу; відсутні окремі компоненти методичної розробки, аналіз виховного заходу здійснено поверхово або він відсутній; - методична розробка виховного заходу не підготовлена	1 – 5 0
За результатами перевірки й оцінювання матеріалів практики керівник практики з психолого-педагогічних аспектів виводить середнє значення оцінок за <i>якість організації і проведення виховного заходу рідною мовою та якість методичної розробки виховного заходу (максимальний бал становить 10).</i>				
	Усього	100		

Отже, максимальний рейтинговий бал студента-практиканта за результатами практики становить **100 балів**. Підсумкова оцінка «зараховано» / «не зараховано» та оцінка за шкалою ЄКТС виставляється так:

8.3. Шкала відповідності оцінок

Сума балів за всі види діяльності під час педпрактики	Оцінка ЄКТС	
90 – 100	A	«Зараховано»
82 – 89	B	
75 – 81	C	
66 – 74	D	
60 – 65	E	
0 – 59	FX	«Не зараховано»

Підбиття підсумків практики

По закінченні педагогічної практики груповий методист разом з керівником практики з психолого-педагогічних аспектів виставляють оцінки, оголошують результати оцінювання студентам і заповнюють відомості та

залікові книжки. Також групові методисти подають звіти факультетському керівнику практики, який, у свою чергу, готує зведений аналітичний звіт за результатами практики та подає його керівникові навчальної і виробничої практики Університету.

Кафедра педагогіки та методики навчання іноземних мов:

- 1) забезпечує отримання і збереження звітної документації студентів-практикантів, керівників практики як складника портфоліо освітніх програм;
- 2) ініціює отримання і збереження зауважень і пропозицій стейкхолдерів;
- 3) організовує обов'язкове опитування студентів-практикантів, органів студентського самоврядування, керівників практики, роботодавців;
- 4) регулярно проводить опитування випускників освітньої програми щодо ефективності організації практики, шляхів підвищення її ефективності;
- 5) готує звіти, необхідні аналітичні матеріали;
- 6) використовує результати опитування для удосконалення програм практики, її організації і проведення, навчально-методичного та інформаційного забезпечення практики.

Після опрацювання звітів керівників практики проводиться конкурс на найкращого студента-практиканта та оприлюднення відгуків школярів тих шкіл, де проводилася практика.

Зразки документації

Індивідуальний план

ЗАТВЕРДЖУЮ

Груповий методист _____

Груповий керівник з психолого-педагогічних аспектів практики _____

«___» _____ 202_ р.

Індивідуальний план

студента-практиканта _____ курсу факультету _____
Київського національного лінгвістичного університету

(прізвище, ім'я, по батькові)

на період педпрактики з _____ по _____ 202_ р.

ЗЗСО № _____ м. _____. Навчально-виховна робота проводиться в _____ класі.

Розділ	Зміст роботи	Термін виконання	Відмітка про виконання
I.	Початковий етап педагогічної практики 1. Взяти участь у настановній конференції, у роботі з груповим методистом, керівником		

	практики із зарубіжної літератури та груповим керівником з психолого-педагогічних аспектів практики (вказати прізвища). 2. Познайомитись із закладом загальної середньої освіти, директором, заступниками директора з навчальної і виховної роботи, вчителями (вказати прізвища). 3. Ознайомитись з планом роботи вчителя іноземної мови та зарубіжної літератури (вказати прізвища). 4. Познайомитись з учнями класу, з планом роботи класного керівника (вказати прізвище, клас). 5. Ознайомитись з порядком ведення класного журналу. 6. Скласти індивідуальний план та затвердити його.		
II.	Навчальна та виховна робота з іноземної мови 1. Скласти тематичний план уроків іноземної мови на період практики. 2. Відвідувати уроки учителів іноземної мови (вказати прізвища), аналізувати відвідані уроки. 3. Відвідувати демонстраційні уроки, брати участь у їх аналізі. 4. Проводити уроки іноземної мови. 5. Відвідувати уроки студентів-практикантів (вказати прізвища), брати участь в аналізі відвіданих уроків. 6. Відвідувати позакласні заходи з іноземної мови, які проводять вчителі (вказати прізвища), брати участь в аналізі відвіданих заходів. 7. Проводити позакласні заходи з іноземної мови (вказати форму, тему заходу). 8. Відвідувати позакласні заходи з іноземної мови, які проводять студенти-практиканти, брати участь у їх аналізі (вказати форму, тему заходів, прізвища). 9. Виготовляти наочні посібники (вказати посібники). 10. Перевіряти зошити учнів. 11. Проводити додаткові заняття.		
III.	Навчальна робота з зарубіжної літератури		

	1. Скласти тематичний план уроків зарубіжної літератури на період практики. 2. Відвідувати уроки учителів зарубіжної літератури (вказати прізвища), здійснювати аналіз уроків. 3. Проводити уроки зарубіжної літератури. 5. Відвідувати уроки студентів-практикантів (вказати прізвища), брати участь в аналізі уроків. 6. Виготовляти наочні посібники (вказати посібники). 10. Перевіряти зошити учнів. 11. Проводити додаткові заняття.		
V.	Позакласна виховна робота 1. Ознайомитись з системою навчальної та виховної роботи у закладі загальної середньої освіти, класі (за яким закріплений студент). 2. Ознайомитись з системою роботи класного керівника (вказати прізвище, клас). 3. Вивчити учнів класу (за яким закріплений студент). 4. Виконувати функції та обов'язки класного керівника. 5. Підготувати і провести позакласні виховні заходи (вказати форму, тему заходів). 6. Відвідувати позакласні виховні заходи, які проводять учителі (вказати прізвища), їх аналіз. 7. Відвідувати позакласні виховні заходи, які проводять студенти-практиканти (вказати форму, тему заходів, прізвища), їх аналіз.		
VI.	Науково-дослідницька робота з методики навчання іноземних мов 1. Провести наукове дослідження, пов'язане з темою кваліфікаційної роботи, на тему: «_____». 2. Підготувати доповідь на науковий семінар з методики навчання іноземних мов на тему «_____» (вказати тему виступу). Науково-дослідницька робота з психолого-педагогічних проблем 1. Виконати психолого-педагогічне дослідницьке завдання на тему «_____» та підготувати доповідь на науковий семінар з		

	психолого-педагогічних проблем (вказати тему виступу).		
VII.	Завершальний етап 1. Звітувати про результати практики на засіданні педагогічної ради школи. 2. Підготувати звітну документацію з педпрактики. 3. Взяти участь у підсумковій конференції з педагогічної практики в університеті.		

Схема ведення щоденника психолого-педагогічних спостережень студентом-практикантом

Протягом усієї педагогічної практики студент веде щоденник психолого-педагогічних спостережень. На першому аркуші щоденника подається така інформація:

Щоденник психолого-педагогічних спостережень

студента _____ курсу _____ факультету _____

(прізвище, ім'я, по батькові)

Груповий методист _____

(посада, науковий ступінь, прізвище, ініціали)

Керівник практики з психолого-педагогічних аспектів _____

(посада, науковий ступінь, прізвище, ініціали)

ЗЗСО № _____ м. _____ Клас _____

Учитель іспанської мови _____

Класний керівник _____

Термін педпрактики з _____ до _____ 202__ р.

Записи в щоденнику ведуться за такою формою:

Дата	Зміст роботи		
	Короткий зміст спостережень на уроках, позакласних заходах, бесід зі школярами тощо	Фактичний матеріал для психолого-педагогічної характеристики учня, курсової роботи	Поради вчителя, класного керівника, методиста, педагога, психолога

Схема звіту студента-практиканта

Звіт

студента _____ групи _____

факультету _____ у ЗЗСО № _____ м. _____

Груповий методист _____

Керівник практики з психолого-педагогічних аспектів _____

1. Кількісні результати педагогічної практики:

- кількість відвіданих уроків учителів;
- кількість відвіданих уроків студентів-практикантів;
- кількість виступів на семінарах;
- кількість проведених уроків;
- кількість проведених виховних заходів як класного керівника;
- кількість відвіданих виховних заходів як класного керівника;
- кількість проведених позакласних заходів з іноземної мови;
- кількість відвіданих позакласних заходів з іноземної мови.

2. Початковий етап педагогічної практики (участь у настановній конференції та груповій бесіді з методистом; знайомство з керівництвом школи та вчителями; ознайомлення з планом роботи вчителя іноземної мови, класного керівника; знайомство з учнями).

3. Навчальна та виховна робота з іноземної мови (складання тематичного плану уроків іноземної мови на період педагогічної практики; відвідування уроків учителів іноземної мови; загальна коротка характеристика уроків; проведення уроків іноземної мови в закріплених групах і під час заміни, виготовлення наочних посібників та інших допоміжних матеріалів студентами-практикантами та їх загальна коротка характеристика).

4. Проведення позакласної роботи з іноземної мови, відвідування позакласних заходів з іноземної мови, що проводяться вчителями та студентами-практикантами, їх загальна коротка характеристика, опис підготовки до проведення позакласного заходу з іноземної мови на тему «_____»; якість проведення позакласного заходу; самоаналіз проведеного заходу.

5. Проведення виховної роботи з учнями (ознайомлення з системою роботи класного керівника; вивчення учнів класу, за яким закріплений студент; виконання функцій і обов'язків класного керівника; опис прийомів щодо реалізації виховної спрямованості уроків; відвідування виховних заходів, проведених учителями та студентами-практикантами, їх загальна коротка характеристика; кількість проведених виховних заходів, їх тематика; якість і аналіз їх проведення).

6. Науково-дослідницька робота (теми дослідницької роботи з методики та педагогіки; вивчена література з теми; опис спостережень за темою дослідження; теми виступів на методичних семінарах).

7. Завершальний етап практики (виступи на засіданні педагогічної ради школи та підсумковій конференції з педпрактики).

Схема загального аналізу уроку іноземної мови

I. Цілеспрямованість уроку.

1. Визначити тему уроку, місце уроку в тематичному циклі, тип уроку.

2. Назвати цілі уроку: практичні, виховні, загальноосвітні, розвивальні, професійно орієнтовані.

3. Встановити відповідність поставлених цілей типу уроку та його місцю в тематичному циклі уроків.

II. Структура і зміст уроку.

1. Зафіксувати етапи уроку в їх послідовності.

2. Встановити відповідність прийомів навчання основним цілям уроку.

3. Оцінити раціональність співвідношення тренувальних і мовленнєвих вправ. 4. Назвати допоміжні засоби навчання, що використовувались, оцінити їх доцільність та ефективність.

5. Визначити розвивальну, виховну, освітню цінність мовленнєвого матеріалу уроку і вправ, їх відповідність віковим інтересам учнів.

III. Активність учнів на уроці.

1. Визначити основні форми взаємодії вчителя та учнів на уроці, їх місце (на якому етапі, для виконання яких завдань) та ефективність.

2. Назвати прийоми стимулювання мовленнєвої і розумової активності учнів.

IV. Мовленнєва поведінка вчителя.

1. Визначити відповідність мовлення вчителя мовній нормі, його адаптованість до рівня мовної підготовки учнів і вимог шкільної програми.

2. Визначити ступінь володіння виразами класного вжитку.

3. Оцінити чіткість і доступність формулювання вчителем завдань для учнів і зверненість його мовлення до учнів.

4. Визначити доцільність використання рідної мови вчителем на уроці.

5. Встановити співвідношення мовлення вчителя та учнів на уроці.

V. Результативність уроку.

1. Підсумувати те, чого навчилися учні на уроці.

2. Визначити відповідність рівня сформованості мовленнєвих навичок і вмінь поставленим цілям.

3. Оцінити об'єктивність і мотиваційний потенціал виставлених учителем оцінок.

Схема плану-конспекту уроку іноземної мови

(Дата _____)	
План-конспект уроку (№... у... класі)	
Тема: _____	Підтема: _____
Цілі: _____	
Практична/ні _____	
Освітня/ні _____	
Розвивальна/ні _____	
Виховна/ні _____	
Обладнання уроку: _____	
План уроку	

Початок уроку	Час (хв.)
I. Організаційний момент	2
II. Мовленнєва/фонетична зарядка	3
Основна частина уроку	
III – IV	35
Заклучна частина уроку	
VII. Пояснення домашнього завдання	2
VIII. Підсумки уроку	3
Хід уроку	
Етап	Зміст роботи

Матеріали педагогічної практики із зарубіжної літератури

Орієнтовна тематика методичних семінарів із зарубіжної літератури:

1. Обговорення модельних програм і навчальної літератури із зарубіжної літератури, рекомендованих МОН України для використання у початкових класах ЗЗСО.
2. Модельні програми та навчальна література із зарубіжної літератури, рекомендовані МОН України для використання в 5–11 класах ЗЗСО.
3. Переосмислення змісту навчання із зарубіжної літератури в ЗЗСО.
4. Особливості використання нових елективних підручників із зарубіжної літератури.
5. Викладання зарубіжної літератури в онлайн / офлайн / змішаному форматі.

Орієнтовна тематика творчих завдань із зарубіжної літератури:

1. Розробити допоміжні засоби навчання для уроку зарубіжної літератури за темою «_____» (наприклад, *Казки народів світу. Пригоди казкових тварин. Фарбований шакал (індійська народна казка)*, 5 клас) з подальшим застосуванням на уроці. Вибір теми відбувається відповідно до навчальної програми / підручника, за яким навчається клас, куди розподілений студент.
2. Підготувати презентацію (Power Point, Prezi) ескізу допоміжних засобів для уроку зарубіжної літератури за темою «_____» (*Давні збірки народних казок. Третя подорож Синдбада (арабська народна казка)*, 5 клас) відповідно до навчальної програми / підручника, за яким навчається клас, куди розподілений студент.
3. Розробити допоміжні засоби навчання для уроку зарубіжної літератури за темою «_____» (наприклад, *Творчість В. Скотта в контексті доби лицарів і лицарства*, 7 клас) з подальшим

застосуванням на уроці. Вибір теми відбувається відповідно до навчальної програми / підручника, за яким навчається клас, куди розподілений студент.

4. Підготувати презентацію (Power Point, Prezi) ескізу допоміжних засобів для уроку зарубіжної літератури за темою «_____» (Детективний геній Е. По, 7 клас) відповідно до навчальної програми / підручника, за яким навчається клас, куди розподілений студент.

Схема аналізу уроку зарубіжної літератури

I. Цілеспрямованість .

1. Визначити тему уроку, місце уроку в тематичному циклі, тип уроку.
2. Назвати цілі уроку: навчальні, виховні, загальноосвітні, розвивальні.
3. Встановити відповідність поставлених цілей типу уроку та його місцю в тематичному циклі уроків

II. Структура і зміст.

1. Зафіксувати етапи уроку в їх послідовності.
2. Встановити відповідність методів і прийомів навчання основним цілям уроку.
3. Назвати допоміжні засоби навчання, що використовувались, оцінити їх доцільність та ефективність.
4. Визначити освітню, виховну цінність та актуальність навчального матеріалу уроку.

III. Активність учнів на уроці.

1. Визначити основні форми взаємодії вчителя та учнів на уроці, їх місце (на якому етапі, для виконання яких завдань) та ефективність.
2. Назвати методи і прийоми навчання, які використовує вчитель для стимулювання активності учнів.
3. Визначити засоби навчання, які допомагають активізувати сприйняття й засвоєння учнями навчального матеріалу.

IV. Професійна підготовка учителя.

1. Окреслити рівень професійної майстерності учителя, ступінь залучення / використання новітніх технологій під час проведення уроку.
2. Оцінити компетентність у професійному спілкуванні вчителя, чіткість і доступність формулювання вчителем завдань для учнів і зверненість його мовлення до учнів.
3. Встановити співвідношення мовлення вчителя та учнів на уроці.

V. Результативність.

1. Підсумувати ефективність, доцільність, відповідність результату поставленій меті уроку.
2. Оцінити результативність застосованих методів і прийомів навчання.
3. Оцінити об'єктивність і мотиваційний потенціал виставлених учителем оцінок.

Схематичний план-конспект уроку зарубіжної літератури

Дата:

Тема:

Мета:

Термінологічний апарат (ключові категорії):

Обладнання уроку:

I. Організаційний етап.

II. Перевірка домашнього завдання (за наявності).

III. Актуалізація чуттєвого досвіду та опорних знань.

IV. Повідомлення теми, формулювання разом з учнями мети уроку.

V. Мотивація навчальної діяльності.

VI. Формування нових понять і способів дії.

VII. Сприйняття і засвоєння нових знань.

IX. Застосування знань і формування умінь і навичок.

X. Підведення підсумків уроку.

XI. Повідомлення домашнього завдання.

Хід уроку	
Етап	Зміст роботи

Матеріали педагогічної практики з психолого-педагогічних аспектів

Орієнтовна тематика методичних семінарів з психолого-педагогічних проблем:

1. Основні напрями діяльності класного керівника в сучасних умовах.
2. Шляхи реалізації завдань стратегії «Нова українська школа» в діяльності класного керівника.
3. Сутність педагогіки партнерства в умовах нової української школи.
4. Методи вивчення особистості школяра.
5. Методика підготовки і проведення виховного заходу, зокрема й в умовах онлайн навчання.
6. Реалізація Національної програми виховання дітей та учнівської молоді в Україні в умовах сучасного закладу загальної середньої освіти.
7. Шляхи та джерела формування педагогічної майстерності сучасного вчителя.
8. Форми та методи педагогічного стимулювання в процесі формування позитивної поведінки учнів.
9. Стилi та моделі взаємодії вчителя та учнів.
10. Психолого-педагогічні умови об'єктивного оцінювання знань учнів.
11. Методика організації формувального оцінювання в умовах Нової української школи.
12. Особливості підготовки і проведення виховних заходів різних форм організації та технологій виховання.
13. Форми, форми організації роботи класного керівника з батьками учнів.

14. Педагогічна етика вчителя.
15. Спілкування як чинник виховання учнів.
16. Наукова організація педагогічної праці.

**Схема методичної розробки позакласного
виховного заходу, що проводиться рідною (українською) мовою**

Захід проведено студентом-практикантом _____ групи
_____ факультету

(прізвище, ім'я, по батькові)
в класі _____ «_____» _____ 202__ р.

I. Загальна характеристика заходу

1. Форма організації заходу (бесіда, диспут, екскурсія тощо).
2. Тема заходу.
3. Місце проведення заходу і його тривалість.
4. Обґрунтування необхідності проведення цього заходу, виходячи з особливостей віку, зацікавленості учнів, рівня їх розвитку та вихованості, можливостей студента-практиканта, умов роботи.
5. Виховна мета.
6. Оформлення виховного заходу (оголошення, відповідне оформлення приміщення тощо).
7. Обладнання (технічні засоби, наочність).
8. Методичне оснащення (використана література, методичні розробки тощо).

II. План підготовки виховного заходу

1. Попередні бесіди з класним керівником.
2. Виявлення інтересу та можливостей класу, визначення теми виховного заходу та форми його проведення.
3. Створення активу учнів з підготовки та проведення заходу.
4. Оформлення сценарію виховного заходу.

III. План проведення виховного заходу

IV. Аналіз проведеного заходу

Аналіз досягнення цілей заходу за такими критеріями:

- а) рівень зацікавленості учасників проведеним заходом;
- б) рівень і характер активності, відповідальності і самостійності учасників у процесі підготовки та проведення заходу.
- в) рівень емоційного впливу заходу;
- г) адекватність форми, змісту та методів, що використовувались при проведенні заходу, цілям і завданням, що були поставлені;
- д) рівень емоційного настрою та психологічні особливості студента-практиканта до проведення наміченого заходу;
- е) аналіз упущень, недоліків, їх причини та шляхи усунення в подальшій роботі.

**Схема звіту групового методиста
про результати практики студентів**

_____ групи _____ курсу факультету _____.

ЗЗСО № _____ м. _____

Груповий методист _____

Груповий керівник з психолого-педагогічних аспектів практики _____

1. Якісні та кількісні результати педагогічної практики.

Прізвище, ім'я та по батькові студента	Оцінка за національною шкалою та системою ЄКТС	Кількість уроків, проведених студентом	Кількість проведених позакласних виховних заходів	Кількість відвіданих керівником уроків	Кількість відвіданих керівником позакласних заходів
1	2	3	4	5	6

2. Прізвище та ініціали студентів, які приступили до педпрактики із запізненням (вказати причину).
3. Прізвище та ініціали студентів, які не виконали програму педагогічної практики (вказати причину невиконання).
4. Трудова дисципліна студентів у період педагогічної практики, ставлення до майбутньої професії.
5. Якість проведення початкового етапу педагогічної практики.
6. Проведення методичних семінарів (тематика, ефективність).
7. Оволодіння студентами а) конструктивно-планувальними, б) комунікативно-навчальними, в) організаційними та г) дослідницькими вміннями (назвати добре і недостатньо підготовлених студентів).
8. Рівень розвитку мовленнєвих навичок і вмінь (назвати добре і недостатньо підготовлених студентів, зазначити типові помилки в іншомовному мовленні студентів).
9. Оволодіння студентами вмінням готувати та проводити позакласні заходи іноземною мовою (назвати найкращі заходи, вказати недоліки організації та проведення).
10. Висновки вчителів про роботу практикантів.
11. Види роботи групового методиста з практикантами (індивідуальна робота / проведення спеціальних заходів, спрямованих на покращення педагогічної практики та усунення недоліків).
12. Недоліки організації та проведення педагогічної практики. Відповідність школи вимогам до баз практики.
13. Пропозиції щодо усунення недоліків організації педагогічної практики.

Дата

підпис групового методиста

Схема звіту

групового керівника з психолого-педагогічних аспектів практики

Керівник _____

ЗЗСО № _____

Група _____, факультет _____

1. Організаційна робота керівника педагогічної практики щодо її проведення в школі (початок, хід, завершення практики).
2. Форми роботи керівника із студентами.
3. Загальна характеристика психолого-педагогічної підготовки студентів.
4. Позакласна виховна робота (тематика заходів, кращі з них, прізвища студентів).
5. Тематика методичних семінарів (прізвища студентів, які брали активну участь у семінарах, теми їх доповідей).
6. Дії студентів, що сприяли встановленню контакту з учнями. Назвати чинники, які ускладнювали встановлення контакту студентів з учнями.
7. Науково-дослідницька робота студентів-практикантів (актуальність, ефективність, якість проведених досліджень та їх результативність).
8. Кращі та недостатньо підготовлені студенти з психолого-педагогічних аспектів практики.
9. Прізвища студентів, які не виконали в повному обсязі програму педпрактики (вказати причини).
10. Пропозиції щодо удосконалення педпрактики.

Рекомендована література Основна

- Соловей, М. І., Ніколаєва, С. Ю., Кудіна, В. В., Демчук, В.С., Борецька, Г.Е., & Таранік-Ткачук, К.В. (2020). *Педагогічна практика студентів у закладах загальної середньої освіти (перший (бакалаврський) рівень вищої освіти): навчальний посібник*. Видавничий центр КНЛУ.
- Бігич, О.Б., Бориско, Н.Ф., Борецька, Г.Е. & інші. (2013). *Методика навчання іноземних мов і культур: теорія і практика: підручник для студ. класичних, педагогічних і лінгвістичних університетів*. (С. Ю. Ніколаєва, Ред.). Ленвіт.
- Бігич, О. Б. (2022). Зміст вибіркової дисципліни «Візуальні опори для навчання іноземних мов і культур». *Вісник КНЛУ. Серія Педагогіка та психологія*, 36, 103–110. <https://doi.org/10.32589/2412-9283.36.2022.262046>
- Бориско, Н. Ф. (2018). Проблеми міжкультурної підготовки майбутніх учителів і викладачів іноземних мов. *Іноземні мови*, 1, 9–20. <https://doi.org/10.32589/im.v0i1.124861>
- Бурмістров, А. О. (2019). Формування національної самосвідомості молоді в Україні: соціально-педагогічний аспект. *Виховна робота в школі*, № 11, 181–185.

- Дмитренко, К. А., Коновалова, М. В. (2018). *Інноваційні методи викладання зарубіжної літератури*. Основа.
- Електронні версії підручників. *Електронна бібліотека*. URL: <https://lib.imzo.gov.ua/yelektronn-vers-pdruchnikv/> (дата звернення: 26.01.2024).
- Зязюн, І. С. (2017). Викладання зарубіжної літератури в умовах реформування освіти. *Зарубіжна література в школі*, 6, 10–14.
- Калошин, В. Ф., Гоменюк, Д. В. (2019). Вікова криза: Що робити? *Виховна робота в школі*, 7, 25–26.
- Майєр, Н. В., Устименко, О. М., Борецька, Г.Е. (2020). *Практикум формування тестової компетентності майбутніх учителів іноземних мов і культур*. Ліра.
- Ніколаєва, С. Ю. (Ред.). (2015). *Сучасні технології навчання іноземних мов і культур у загальноосвітніх і вищих навчальних закладах* : Колективна монографія. Видавничий центр КНЛУ.
- Онопрієнко, О.В. (2021). *Нова українська школа: інноваційна система оцінювання результатів навчання учнів початкової школи* : навч.-метод. посіб. Ранок.
- Падáлка, І. В. (2022). Інноваційні підходи до викладання зарубіжної літератури в умовах війни. *Зарубіжна література в школі*, 3, 10-16.
- Потапенко, І. (2023). *STEM-освіта в початковій школі: від навчальної моделі до реального уроку*. (О. Елькін, О., О. Масалітіна, Ред.). (К. Ремез упорядкув.). Електронне видання. ГО «EdCamp Ukraine».
- Свиридюк, В.П. (2023). Формувальний контроль лексичної компетентності як складник міжкультурної комунікативної компетентності майбутніх викладачів німецької мови. *Вісник КНЛУ. Педагогіка та психологія*, 38, 85–94. <https://doi.org/10.32589/2412-9283.38.2023.284559>
- Устименко, О. М. (2018) Підсумковий контроль у проектному навчанні іноземних мов і культур учнів закладів загальної середньої освіти. *Іноземні мови*, 1, 21–35. <https://doi.org/10.32589/im.v0i1.124870>
- Устименко, О. М. (2020). Порівняльний аналіз технологій традиційного та проектного навчання іноземних мов і культур учнів закладів загальної середньої освіти. *Іноземні мови*, 2, 50-51. <https://doi.org/10.32589/1817-8510.2020.2.203629>
- Черниш, В. В. (2013). *Методика формування у майбутніх учителів професійно орієнтованої англомовної компетенції в говорінні* : монографія. Ленвіт.
- Чинні підручники і навчально-методичні комплекси з іноземної мови і зарубіжної літератури. <https://lib.imzo.gov.ua/yelektronn-vers-pdruchnikv/>
- Чинні Освітні програми закладів загальної середньої освіти <https://mon.gov.ua/osvita-2/zagalna-serednya-osvita/osvitni-programi>
- The Common European Framework of Reference for Languages: Learning, Teaching, Assessment : Companion Volume with New Descriptors. (2018). Education Department, Council of Europe.
- Pachler, Norbert. Redondo, Ana (Editors). (2023). *A Practical Guide to Teaching Foreign Languages in the Secondary School* (Third Edition). Taylor & Francis.

Frank, J. (2013). Raising Cultural Awareness in the English Language Classroom. *English Teaching Forum*, 4, 2–12.

Hadfield J., Hadfield Ch. (2010). *Introduction to Teaching English*. Oxford.

Mitchell, D. (2014) What really works in special education and inclusive education: Using evidence-based teaching strategies (2nd Ed.). New York: Routledge.

Додаткова

Періодичні видання

Науково-методичний журнал «Іноземні мови» <http://fl.knlu.edu.ua/>

Вісник Київського національного лінгвістичного університету. Серія

Педагогіка та психологія <http://visnyk-pedagogy.knlu.edu.ua/>

Інтернет-ресурси

Сайт Міністерства освіти і науки України. <https://mon.gov.ua/ua>

Сайт Британської Ради в Україні <http://www.britishcouncil.org.ua>

Сайт Французького інституту в Україні <http://institutfrancais-ukraine.com/>

Сайт Instituto Cervantes <http://ave.cervantes.es/>

Сайт Council of Europe <http://www.coe.int/>

Сайт Goethe-Institut в Україні
<http://www.goethe.de/ins/ua/kie/deindex.htm>

Сайт European Centre for Modern Languages of the Council of Europe (The ECML) <http://www.ecml.at/>